

KAVERITAITOJEN OSA-ALUEET

Lähde: Laaksonen, V. 2022. Kaveritaidot varhaiskasvatuksessa

Kaveritaitojen tukeminen edellyttää henkilöstöltä:

- tietoa kaveritaitojen osa-alueista
- kykyä havainnoida ja tunnistaa kaveritaitoja arjessa
- lapsiryhmän dynamiikan ymmärtämistä
- lapsituntemusta ja tietoa lasten vahvuuksista ja kehityskohdista
- kykyä tunnistaa lapsen ja ryhmän näkökulmasta keskeiset tuen paikat, tavoitteet ja keinot kaveritaitojen harjoitteluun
- kaveritaitojen kehittämistä lasten ja ryhmän vahvuuksien pohjalta
- kaveritaitojen kehittämistä laaja-alaisesti tiedon, taidon, motivaation ja eettisten periaatteiden näkökulmasta
- vuorovaikutteista yhteistyötä muun henkilökunnan ja vanhempien kanssa

Kaveritaitojen 4 osa-aluetta ja niiden osaamistavoitteet:

1.Ryhmässä toimimisen taidot

- Lapsi osaa viestiä toisten lasten kanssa tilanteeseen sopivalla tavalla.
 - * esim. kielenkäyttö, äänenkäyttö, puheenvuorojen ottaminen
- Lapsi osaa viestiä tarkoituksenmukaisella tavalla huomioiden toisten lasten viestintätavat ja tunteet.
 - * esim. viestinnän vastavuoroisuus, tilan ottaminen itselle ja antaminen toiselle, toisen kuunteleminen ja kuullun huomioon ottaminen
- Lapsi ymmärtää ja osaa noudattaa yhteisiä pelisääntöjä.
 - * esim. ryhmän säännöt, aikuisen huomion jakaminen, ohjeiden kuunteleminen, lelujen jakaminen, jonottaminen, oman vuoron odottaminen, leikin säännöt
- Lapsi osaa sitoutua ryhmään ja sen toimintaan esim. leikkiin.
 - * esim. ryhmään kiinnittyminen, ryhmän osana toimiminen, leikkiin sitoutuminen, leikin kehittäminen toisten kanssa

2. Vuorovaikutuksen ylläpitämisen taidot

- Lapsi osaa antaa palautetta toisille lapsille.

- * esim. omista toiveista kertominen, positiivinen ja kehittävä palaute toisille (aikuisen malli!)

- Lapsi osaa vastaanottaa palautetta toisilta lapsilta.

- * esim. toisten toiveiden ja mielipiteiden kuunteleminen, oman toiminnan mukauttaminen palautteen pohjalta

- Lapsi osaa hallita konflikteja ja sovittaa oma-aloitteisesti.

- * esim. syy-seuraussuhteiden hahmottaminen, erilaisten näkökulmien huomioiminen, tapahtumien sanoittaminen, anteeksi pyytäminen ja antaminen

- Lapsi osaa antaa tukea ja rohkaista toisia lapsia oma-aloitteisesti.

- * esim. silittäminen, halaaminen, lohduttaminen, auttaminen, sanattomin viestien tulkitseminen

3. Vuorovaikutukseen liittymisen taidot

- Lapsi osaa rakentavasti ja oma-aloitteisesti lähestyä muita lapsia ja mennä mukaan ryhmän toimintaan.

- * esim. kiinnostus muita lapsia kohtaan, muiden seuraan hakeutuminen, leikkialoitteiden tekeminen

- Lapsi osaa lähestyä myös muita kuin omia parhaita kavereitaan.

- * esim. kyky leikkiä eri lasten kanssa, toiminnan mukauttaminen ja erilaisten leikkien leikkiminen

- Lapsi suhtautuu muiden osallistumiseen myönteisellä tavalla.

- * esim. toisten kuunteleminen, vuorovaikutteisuus, muiden kannustaminen osallistumiseen

- Lapsi pystyy sopivassa määrin saavuttamaan tavoitteitaan, toiveitaan ja tarpeitaan vertaisryhmässä.

- * esim. omien ja toisten tarpeiden tunnistaminen ja huomioiminen

4. Toisten huomioonottamisen taidot:

- **myönteinen vuorovaikutus, toisen asemaan asettuminen, toisten tunteiden tunnistaminen, oman käyttäytymisen mukauttaminen toisten käyttäytymisen pohjalta**

- Lapsi ottaa toiset lapset huomioon.

* esim. erilaisuuden hyväksyminen, kunnioittava, rakentava ja arvostava vuorovaikutus vertaisten kanssa

- Lapsi kykenee tekemään kompromisseja toisten lasten kanssa.

* esim. toisten tarpeiden ymmärtäminen ja arvostaminen

- Lapsi välttää loukkaamasta tai satuttamasta toisia lapsia.

- Lapsi on ystävällinen toisille lapsille.